

СТ А Н О В И Щ Е

ОТ ПРОФ. Д-Р НИКОЛАЙ ЕЛЕНКОВ ЛАЗАРОВ, Д.М.Н. СОФИЯ

**ВЪРХУ ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”
ПО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ “МОРФОЛОГИЯ” (ШИФЪР 01.06.26)
С АВТОР ТАНЯ ДАНЧЕВА ЖИВКОВА**

Таня Данчева Живкова е задочен докторант в секция „Патология“ на Института по експериментална морфология, патология и антропология с музей (ИЕМПАМ)-БАН, където е провела основната част от работата по настоящата дисертация. След изпълнение съгласно Правилника на ЦО към БАН на научно-образователната програма и успешно положени изпити по научната специалност, английски език и компютърни умения, тя е отчислена с решение на НС на ИЕМПАМ (Заповед № РД-15 - 11/26.01.2017 г.) с право на защита пред научно жури.

Дисертационният труд на Таня Живкова на тема: „Влияние на комплекси на метали с различни лиганди върху преживяемостта и пролиферативната активност на туморни клетки” е посветен на един генерален и твърде актуален проблем на онкофармакологията – потенциалното приложение на есенциални за организма микроелементи за лечение на някои злокачествени заболявания. Добре известно е, че химиотерапията с платина е ефективен метод за лечение на онкологичните заболявания, а златни и сребърни наночастици унищожават раковите клетки и усилват ефекта от химиотерапията. В конкретен план, авторката си е поставила амбициозната цел да проследи и анализира ефекта на две групи метални съединения върху преживяемостта и пролиферативната активност на култивирани туморни клетки. Изследвана е биологичната активност на новосинтезирани комплекси на цинк, сребро и злато с лиганд-шифови бази и на металните комплекси на йонофорния антибиотик монензин върху човешки, плъши и пилешки култивирани клетъчни линии. Клетъчната преживяемост и цитотоксичния/антипролиферативния ефект на изследваните съединения върху различни моделни системи, клетъчни/молекулни мишени и механизми на действие са определяни с помощта на богат набор тестове, типът на клетъчната смърт (апоптоза или некроза) е идентифициран флуоцитометрично, проследена е и способността на туморните клетки да образуват триизмерни колонии. Експерименталните данни са обработени статистически чрез вариационен анализ със специализиран компютърен софтуер.

В заключение считам, че дисертационният труд на Таня Живкова отговаря на законовите и на специфичните за ИЕМПАМ-БАН изисквания за придобиване на научната степен. От приложената справка по изпълнение на научно-образователната програма с придобитите общо 1718 кредитни точки е видно, че значително е надвишен изискуемия минимум (от 250 точки) по кредитната система на ЦО към БАН. Разработеният дисертационен труд е едно комплексно, трудоемко и пространно проучване върху изключително актуален проблем на експерименталната онкология и онкофармакологията. То представлява добре замислено и прецизно методично обосновано изследване, което е проведено много акуратно и е илюстрирано по подходящ начин. Дисертантката е овладяла голям набор морфологични и статистически техники, приложила ги е успешно, и е показала завидни умения за анализ и интерпретация на получените данни. Резултатите от изследването внасят ценен и оригинален теоретично-приложен принос за изясняване на механизмите, обуславящи антитуморната активност на изследваните метални комплекси. Всичко това ми дава вътрешната убеденост да изразя позитивно становище за разработения дисертационен труд и в качеството ми на член на Научното жури по процедурата да дам своя положителен вот за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” по научна специалност 01.06.26 „Морфология” на Таня Данчева Живкова.

Изготвил становището:

(проф. д-р Николай Лазаров, д.м.н.)

29.03.2018 год.
гр. София

* заличен подпис - лични данни – чл. 2, ал. 1 ЗЗЛД (Закон за защита на личните данни).